

Programma vrijetijdseconomie Gorinchem

I&O Gemeenteraad Gorinchem

12 maart 2026

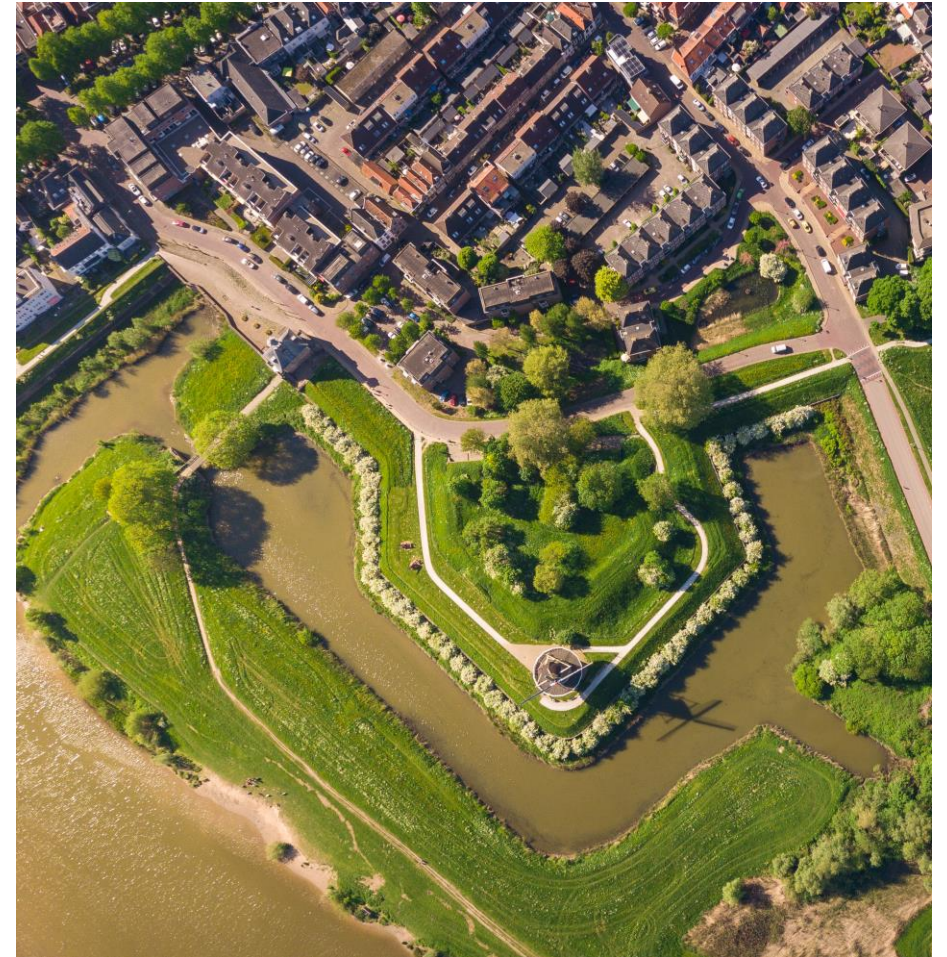

**Gemeente
Gorinchem**

Agenda

1. Waarom een nieuw programma?
2. Hoe is het programma tot stand gekomen?
3. Toeristisch-recreatief profiel in een notendop
4. Conclusies (SWOT)
5. Uitgangspunten, ambities en doelen
6. Aanzet voor uitvoeringsprogramma per doel
7. Vervolgproces

De gemeente Gorinchem werkte in dit traject samen met Bureau BUITEN en Stichting Gorinchem Citymarketing.

**bureau
buiten**

1. Waarom een nieuw programma?

- Collegeprogramma 2022-2026: ambitie voor nieuw beleid
- Duidelijke recreatief-toeristische positionering
- Belangen bewoners, bezoekers, vrijetijdssector
- Subsidieregeling duurzaam toerisme provincie Zuid-Holland

Uitgangspunten programma vrijetijdseconomie

In een duurzame vrijetijdseconomie dragen toerisme en recreatie in Gorinchem positief bij aan de omgeving, de economie én de samenleving.

- ✓ Afstemming met regionaal en lokaal beleid
- ✓ Duurzaam Toerisme
- ✓ Bewuste bestemming
- ✓ Samenwerking met stakeholders

2. Hoe is het programma tot stand gekomen?

STAP 1 - Onderzoek en analyse

- Locatiebezoek
- Bureauonderzoek
- Ambtelijke bijeenkomst
- Participatie onder bezoekers en inwoners middels Swipocratie
- Diverse gesprekken met stakeholders
- Opstellen SWOT (kansen en opgaven)

STAP 2 - Gezamenlijke visievorming

- Opstellen thema's/scenario's
- Stakeholdersbijeenkomst
- Opstellen eerste conceptvisie

STAP 3 - Definitieve visie

- Terugkoppeling stakeholders
- Definitieve visie met acties op hoofdlijnen
- Besluitvorming

Bureauonderzoek naar economische en maatschappelijke betekenis van recreatie en toerisme in Gorinchem

- Ligging
- Kernwaarden
- Dag- en verblijfsrecreatief aanbod
- Recreatieve infrastructuur
- Marketing, promotie en samenwerkingsverbanden
- Waardering en gebruik van vrijetijdsvoorzieningen
- Doelgroepen
- Trends en ontwikkelingen

SWOT-analyse met uitgangspunten voor programma

Participatie

- Kick-off en gesprek wethouder
- Ambtelijke werksessie
- Enquête bewoners en bezoekers
- Interviews
- Stakeholderbijeenkomst

3. Toeristisch recreatief profiel in een notendop

Kernwaarden

- Historische groene vesting
- UNESCO Werelderfgoed
- Levendige stad
- Ligging aan het water en groene omgeving

Merkenstrategie

- Propositie: 'vrije tijd en bezoeken'
- Eigenzinnigheid, levendigheid, doenersmentaliteit en oorspronkelijkheid

Sterke punten

- Kernwaarden: vestingstad (onderdeel UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies), water en mix van cultuur, evenementen, horeca, winkels
- Strategisch gelegen op het snijpunt van Zuid-Holland, Gelderland en Noord-Brabant ('Sleutel van Holland')
- Gorinchem is ook onderdeel van het Groene Hart en ligt nabij Nationaal Park de Biesbosch
- Ligging aan het water (Merwede en Linge)
- Goed bewaard gebleven vestingstad en de titel 'Mooiste Vestingstad van Nederland' en onderdeel van UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies
- Aanwezigheid van routenetwerken en verschillende (regionale) themaroutes
- Compacte stad die goed beloopbaar en te fietsen is
- Aanwezigheid van culturele voorzieningen, markten en evenementen.
- Betrokken stakeholders
- Goed bereikbaar per auto via A15 en A27

Zwakke punten

- Gorinchem is meer dan alleen een vestingstad
- Matige parkeervoorzieningen en bereikbaarheid van de binnenstad
- Beperkte bereikbaarheid met routes en het openbaar vervoer (o.a. vanaf Van der Valk en evenementenhal)
- Beperkte vaartijden Riveer en toeristische veerdienst Vestingdriehoek
- Gebiedspromotie richt zich vooral op de vesting, de omliggende regio blijft onderbelicht
- Beperkte samenwerking tussen vrijetijdssector en detailhandel, cultuur
- Ontbreken van kaders, richtlijnen en stimulansen voor aanbodontwikkeling
- Beperkte lokale impact van riviercruisevaart
- Beperkt aanbod door de seizoenen heen (seizoenspreiding)
- Beperkt aanbod aan overnachtingsmogelijkheden voor meerdaags verblijf
- Onvoldoende data beschikbaar over bezoekersstromen

- Beleefbaarheid en bekendheid van het cultuurhistorisch erfgoed
- Seizoensverlenging van het toeristisch aanbod
- Toegang tot recreatieve mogelijkheden buiten in de directe woonomgeving
- Aanbodontwikkeling voor kinderen (gezinnen) en jongeren
- Benutten van kernwaarde 'water' voor meer vormen van waterrecreatie
- Ontwikkelen van een lokaal sterk programma voor de riviercruisevaart
- Optimaliseren en ontwikkelen routenetwerken en thematische routes
- Benutten van industrieel en maritiem erfgoed
- Ontwikkelen van unieke verblijfslocaties
- Opzetten extra VVV locatie, bijvoorbeeld pop-up
- Verdere professionalisering van de bestemmingsmarketing
- Realiseren van één aanspreekpunt bij de gemeente voor ondernemers
- (Regionaal) samenwerken, zorgen voor verbinding

Kansen

- Stilstand in toeristische ontwikkeling leidt tot verval of afname in beleving
- Consumenten verwachten hoge kwaliteit van het toeristisch aanbod en het gastheerschap
- Bereikbaarheid met OV
- Toeristische druk en draagkracht uit balans bij toenemende bezoekersstromen en activiteiten
- Concurrentie van omliggende bestemmingen en/of aanbod
- Inzet en middelen van de gemeente voor toerisme
- Nieuwe inhoud geven aan titel 'vestingstad'
- Publieke toegankelijkheid van erfgoed

Bedreigingen

Randvoorwaarden

- Kwaliteit boven kwantiteit
- Bezoekers, inwoners en ondernemers
- Duurzaam toerisme = rode draad
- Kernkwaliteiten als basis
- Samenhangende ontwikkelingen
- Instrument om bij te dragen aan lokale doelstellingen
- Professionalisering gebiedsmarketing en promotie

5. Ambitie

Een sterke vrijetijdseconomie is geen doel op zich, maar een middel waarmee in Gorinchem gewerkt wordt aan een fijne gemeente om in te wonen, werken, verblijven en recreëren.

Er wordt gestreefd naar een duurzame sector met een balans tussen economie, natuur, bereikbaarheid en leefbaarheid voor bezoekers en inwoners.

6. Doelen

1. Versterken en optimaliseren van de dagrecreatieve sector;
2. Uitbreiding uniek (kleinschalig) kwalitatief verblijfsrecreatief aanbod;
3. Beleefbaar maken van de cultuurhistorie, geschiedenis en verhalen;
4. Versterken en professionaliseren van regionale samenwerkingen.

7. Vervolgproces

- Eventuele richtinggevende uitspraken van u worden verwerkt in een addendum bij het Programma Vrijetijdseconomie;
- Opstellen collegevoorstel voor vaststelling van het programma;
- Uitwerking uitvoeringsprogramma in samenwerking met Gorinchem Citymarketing en overige betrokken partners.

Dank voor de aandacht!

Zijn er nog vragen?

**Gemeente
Gorinchem**